

Het pandje met slechts 4.6 x 5.2 m. Aan de achterzijde, over de volle hoogte, staat nog uitbouw van 2,5 m in het vierkant. Vanouds bevindt zich in de noordoosthoek een spiltrap.

Lijnmarkt 35. De aangekondigde ⁸⁾ restauratie van dit winkelpand uit 1736 is inmiddels aangevangen. Het als „hondachtig” omschreven beest op de gevelsteen bleek bij nadere beschouwing een olifant voor te stellen, die vanwege kleine beschadigingen aan slurf en tanden niet meer als zodanig van beneden af te herkennen was. Nu de steen weer hersteld is en de oude kleuren weer heeft gekregen, zal men deze vergissing niet licht meer maken!

Het huis bezit nog een middeleeuwse kelder en in ieder geval één middeleeuwse zijmuur.

Lange Nieuwstraat 86. In aansluiting op een verbouwing van dit 17de eeuwse huis werd ook de aardige trapgevel gerestaureerd (met steun van het Utrechts Monumentenfonds). Opvallend is het — tot voor kort door de bepleistering onzichtbare — gebruik van twee kleuren baksteen: rood voor de strekken en bruin voor het eigenlijke muurwerk ⁹⁾.

Eveneens met steun van het Utrechts Monumentenfonds kwamen gereed het herstel van de natuurstenen stoep voor het huis *Nieuwegracht 27* en dat van de gevel van het huis *Oudegracht 132*, waarin tevens de oude roedenverdeling in de vensters weer werd aangebracht ¹⁰⁾.

C. L. T. G.

⁸⁾ Mndbl. Oud-Utrecht 1961, blz. 89.

⁹⁾ Hetzelfde kan worden geconstateerd bij de vanwege de Crediet- en Effectenbank ontleisterde gevel van het huis Drift 1.

¹⁰⁾ Mndbl. Oud-Utrecht 1961, blz. 42.

VERKEERSPERIKELEN IN DE BINNENSTAD

Het was in de eerste dagen van december 1805, toen in de Lijnmarkt een kind werd overreden. In de daarop volgende vergadering van het stedelijk bestuur — op 9 december — werd daarvan melding gemaakt door de heer Cambier, die verzocht „om ter voorkoming van meerdere ongelukken eenige schikkingen omtrent het passeren der rijtuigen door de Lijnmarkt daar te stellen.”

Precies veertien dagen later kwam het rapport van de „Gecommitteerden tot de daaglijks voorkomende zaken”, die met het onderzoek belast waren, ter tafel. Daarin werd gesteld, dat de commissieleden alle mogelijkheden hadden overwogen, maar tot de conclusie gekomen waren, dat de te nemen maatregelen „bezwaarlijk tot eene straat te bepalen” waren. Veel beter zou het zijn, indien „eene generale mesure op het hardrijden voor de geheele stad” tot stand kwam. Zij adviseerden daarom nog eens de aandacht van de burgerij te vestigen op de publicatie van de vroedschap van 9 december 1743,

die nog steeds van kracht was.¹⁾ Overtreders en „die geene welke door hun toedoen eenig ongeluk veroorzaken”, zouden een boete van f. 25.— moeten „verbeuren” boven de kosten voor het genezen van de getroffene. En er zou nog eens met grote nadruk gewezen moeten worden op het feit, dat de „meesters voor hunne bediendens en de ouders voor hunne kinderen” aansprakelijk waren.

De goede raad van de heren commissieleden werd helaas door het stadsbestuur niet ter harte genomen. Wel achtte men het rapport van zó groot gewicht, dat men het acht dagen „op de secretarje van stadspolitie” ter inzage legde, zodat alle leden van de raad van de inhoud op de hoogte konden zijn. Toen de zaak op 30 december 1805 wéér aan de orde gesteld werd bleken de heren de kwestie echter niet meer zo belangrijk te vinden. Er werd namelijk genotuleerd, dat „na deliberatie” besloten werd „dat deze zaak provisioneel zal worden gehouden in advis.” De publicatie van 1743 werd dus niet vernieuwd.

Het verhaal maakt evenwel duidelijk, dat het verkeersvraagstuk in de stad Utrecht niet van vandaag of gisteren is. Of de maatregelen — ingevoerd per 1 november 1959 — waarbij een snelheid van 50 km in de binnenstad is toegestaan, de oplossing brachten moet, zéker als men aan de Lijnmarkt denkt, ten eerste worden betwijfeld.

A. GRAAFHUIS

---

1) Deze publicatie blijkt een hernieuwde bekendmaking te zijn van eerder genomen maatregelen, nl. van 16 juli 1655. (Zie Bibliotheek der stad Utrecht nr. 1945).

In het Groot Placcaatboek van Van de Water, deel III, blz. 445 wordt nog een publicatie van 1601 vermeld, waarbij aan de voerlieden bevolen werd „in dese Stad neffens haar karren” te gaan.

KLEINE MEDEDELINGEN

BIJLEVELD, JANSKERKHOF

In het onderschrift van de foto hoek Janskerkhof-Korte Jansstraat, gepubliceerd in Oud-Utrecht van oktober, wordt ook gewag gemaakt van „het nog bestaande pand, waarin nu boekhandel Bijleveld gevestigd is”. Van gewaardeerde zijde bericht men ons thans, dat Bijleveld er ook ten tijde dat de foto gemaakt werd, 1900, er al gevestigd was, ja reeds van af 1865.

ORANJEKALENDER 1962

Graag maken wij de lezers attent op de Oranjekalender voor 1962 van Pro Juventute, die voor f 2,90 verkrijgbaar is in de boekhandel. (Desgewenst per giro te bestellen door storting van f 3,20 op giro 517400 van de Kalenderactie Pro Juventute, Amsterdam). In verband met het vijftwintigjarig huwelijksfeest van ons Vorstenpaar draagt de kalender deze keer een bijzonder feestelijke tint. Naast gekleurde afbeeldingen van de vorstelijke personen, treft men er o.a. een fraaie luchtopname van paleis Soestdijk in aan.